

Pauline scheen minder te redeneeren. Op Huibs beschouwingen ging zij niet in. 't Woord socialisme kon haar hoonend doen glimlachen — plotse-ling doen opklinken haar harden schaterlach. Vaker staarde ze in gedachte voor zich uit.

En 't was in October van dat jaar, 1916, een nacht van woesten storm en regen, dat Huib, wakker wordend in hun dompe kleine slaapkamer, bij 't zwakke schijnsel dat langs de randen der gordijnen waasde, zijn vrouw zag zitten, schimmig in haar witte nachtjapon, op een gewonen stoel, wat voorovergebogen, onbeweeglijk schijnbaar. Schrikkend schoot hij overeind. „Lieneke.... Wat is er?.... Waarom ben je niet in bed?”

„Sst..... Stil,” kwam het fluisterend antwoord. „Denk aan Bertje hiernaast.... Laat me maar, toe.... Ik kon het in bed niet langer uit-houden.... Ik kón niet meer!”

„Maar je zult zoo koud worden, liefste!.... Wat een weêr aldoor!”

„Ja, ja.... o, vreeselijk!”

„Is er wat? Ben je niet goed, zeg? Heb je pijn?”

„Nee-nee.... Och!.... 't Is niets anders dan anders.... Die benauwe-nis, die visioenen.... Aldoor maar zie ik ze staan in de loopgraven, in de modder.... bij dit noodweer.... En dan die bommen....”

„Ja, ja.... Maar.... hoor nou 'is, mijn schat.... Wij kunnen nou toch eenmaal.... zoo niets en niets.... Wat geeft het dan ten slotte of we ook onze eigen gezondheid....”

„Och, wat, onze gezondheid! Je meent het zelf niet, wat je daar zegt. Wat komt het er allemaal nog op aan.... Waarom wij hier en zij daar? En God boven...!” Ze sprak gedempt, scherp fluisterend soms. Even was het of ze lachte, schokkend, geluidloos.

„Maar mijn liefste nou toch....”

„Nee, nee, Huib, toe nou, toe nou! Ik weet wel, je zegt het allemaal voor mij, voor mijn bestwil. Maar het is niet meer om uit te houden, het is niet meer om uit te houden!

Huib was ook uit zijn bed gekomen. Maakte licht, wierp haar een deken over de schouders, gaf haar water. Ditzelfde was al meer voorgekomen, maar 't scheen wel heviger ditmaal, dieper, ernstiger. Kwam ook door den storm misschien — hoor dat huilen! Toch, móest zoo iets niet aldoor erger worden, naarmate het duurde, duurde.... Heel het menschedom zou ten slotte overspannen worden, krankzinnig van overspanning.

Haar tanden ratelden tegen het glas.

„Neem maar weg, toe. En ga jij weer in bed. Laat me maar. Ik moet het uitdenken, ik moet het uitvechten.... met mezelf....”

„Uitvechten?.... Maar wát....?”